

แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1^{*}
THE GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF EARLY CHILDHOOD
EDUCATION MANAGEMENT IN SCHOOLS UNDER THE SURIN
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

สิริภรณ์ ศาคร¹, ทรงเดช สอนใจ² และ ศุภธนภุช ยอดสละ³

Siraporn Sakorn¹, Songdech Sornjai² and Suphathanakris Yordsala³

¹⁻³มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

¹⁻³Surindra Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: siriporn.keawwan@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับสภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 (2) เปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และ (3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 169 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามระหว่าง .69-.88 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยวิธี LSD

* Received 16 August 2024; Revised 22 August 2024; Accepted 28 October 2024

ผลการวิจัย พบว่า

1. การจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลเปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุรินทร์ เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน มี 17 แนวทาง

คำสำคัญ : การพัฒนาการจัดการศึกษา, การศึกษาปฐมวัย, ประถมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were: (1) To study the level of current state of early childhood education management in schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 1 ; (2) To compare early childhood education management in schools classified by the size of the school; and (3) To explore guidelines for the development of early childhood education management in schools, covering six aspects: creation of appropriate curriculum, learning environments that support to children's learning, organization of activities that promote children's development, integrated learning experiences, assessment of children's development and relationship between home and school. The sample group consists of 169 school administrators from school under the Surin Primary Educational Service Area Office 1. The data collection tool is a 5-point Likert scale questionnaire with a discriminant power ranging from .69 to .88 and a reliability coefficient of .99. The statistical methods used include mean ($\bar{X}$), standard deviation (SD.), F-test, One-way ANOVA, and Pairwise Comparison using the LSD method.

The research results were revealed as follows:

1 . The overall management of early childhood education in schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 1 was at a high level.

2 . The comparison of early childhood education management in schools classified by size under the Surin Primary Educational Service Area Office 1 was shown that there were no significant differences.

3 . Guidelines for the development of early childhood education management in the Surin Primary Educational Service Area Office 1 consisted of six aspects with a total of 17 guidelines.

Keywords : Development Guidelines, Early Childhood Education, Primary Education

บทนำ

การจัดการศึกษาปฐมวัยตามปรัชญาการศึกษาปฐมวัยและวิสัยทัศน์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2562 บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยมีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์- จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างเป็นองค์รวม และสมดุลครบทุกด้าน ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย นอกจากนี้ยังต้องสอดคล้องกับการทำงานของสมอง การเสริมสร้างทักษะการคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต การอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยการสร้างวินัยเชิงบวก รวมทั้งการให้การศึกษามีคุณภาพด้วยการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้เด็กมีพัฒนาการและเกิดการเรียนรู้ตามจุดหมายของหลักสูตร ด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริงที่สะท้อนถึงพัฒนาการและการเรียนรู้ที่แท้จริงของเด็ก ซึ่งครอบคลุมสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชน ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพชีวิตไปสู่วัยรุ่นที่สมบูรณ์ ภายใต้บริบทของสังคมวัฒนธรรม และความเป็นไทยกับการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ตลอดจนการพัฒนาเด็กปฐมวัยนั้น ไม่ได้มีหน่วยงานใดเป็นผู้ที่ดูแลโดยเฉพาะ แต่อาจจะมี ความเกี่ยวข้องตามภาระงานบ้าง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562: 8-11)

พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ในมาตราที่ 9 นั้น ได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยอยู่ในการดูแลของ 4 กระทรวงหลัก อันได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทย โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่น องค์กรด้านการศึกษา การศึกษาพิเศษ สาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ และสื่อมวลชน อีกจำนวนหนึ่ง โดยมีหน้าที่หลักในการจัดทำแผนการพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดทำมาตรฐาน สมรรถนะ ตัวชี้วัดและแนวทางในการพัฒนาเด็กปฐมวัย จากข้อกำหนดนี้ทำให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้นและมีหน่วยงานที่บูรณาการร่วมดูแลอย่างชัดเจน พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ความสำคัญอย่างมากกับการผลิตและพัฒนาบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลและจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาการศึกษาปฐมวัย โดยในมาตรา 23 นั้น ได้ระบุว่าในการผลิตครูหรือพัฒนาครูด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณของความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเพื่อดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยตามหลักการและปรัชญาของการพัฒนาเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ยังระบุเพิ่มเติมอีกว่า ในการพัฒนาผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่พัฒนาผู้ดูแลเด็กปฐมวัยจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณของความเป็นผู้ดูแลเด็ก มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการดูแลเด็กปฐมวัยตามหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะมีการระบุหน้าที่ของหน่วยที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างชัดเจน เพื่อให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ รวมทั้งเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนให้เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2562)

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีจำนวน 292 สถานศึกษา บริหารส่วนใหญ่ขาดบทบาทในการส่งเสริมคุณภาพในการบริหารงานการศึกษาปฐมวัย ขาดการบริหารงานเชื่อมต่อกับหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และไม่มีการประเมินหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนปฐมวัยไม่จบตามสาขาปฐมวัยทำให้มีปัญหาการจัดการศึกษา เนื่องจากไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ ขาดการวางแผนในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมไม่ครบทั้ง 6 กิจกรรม

การประเมินผลพัฒนาการของเด็กไม่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ขาดการนำผลการประเมินไปปรับพัฒนาเด็กตามสภาพจริง การจัดกิจกรรมไม่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกไม่มีความพร้อมที่จะจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ห้องเรียนไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ห้องเรียนแคบ มีลักษณะแออัดจนเกินไป สนามเด็กเล่น สภาพไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็ก ขาด รุสเสียหยา และขาดการปรับปรุงนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการ มีน้ำหนักส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์ เนื่องจากมีฐานะยากจน ไม่ได้รับการส่งเสริมด้านโภชนาการที่เหมาะสม และผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดูเอาใจใส่ เด็กปฐมวัยที่ถูกต้องและเหมาะสมกับวัย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1, 2565)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติการสอนระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 292 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973: 1088) โดยผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 169 แห่ง จากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ในการสุ่ม และกำหนดผู้ให้ข้อมูลของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โรงเรียนละ 1 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร 169 คน

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดตามวิธีคิดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists) ประกอบด้วย ขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ใน 6 ด้าน รวม 60 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม 2) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก 3) ด้านจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 4) ด้านบูรณาการเรียนรู้ 5) ด้านประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และ 6) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 212)

2) ร่างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนให้ครอบคลุมเนื้อหาตามองค์ประกอบแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ที่ได้จาก ผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข

4) หาความเที่ยงโดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขผ่านความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกิดจากการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา

5) นำแบบสอบถามที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณา นำมาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (Index of Congruence: IOC) โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2539: 249) ทั้งนี้ค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

6) นำแบบสอบถามไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามกับของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ใน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

7) ปรับปรุงแบบสอบถามหลังทดสอบใช้อีกครั้ง แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

8) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากฝ่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 และผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปยังสถานศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพร้อมด้วยแบบสอบถาม โดยการส่งผ่านระบบทะเบียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ My Office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามตามที่ได้รับส่งกลับคืนทางระบบออนไลน์และแอปพลิเคชัน Google Form

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 3 ระยะ ตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา โดยการสร้างแบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา รวม 169 โรงเรียน นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 เปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ตามขนาดของสถานศึกษา โดย นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาระยะที่ 1 มาเปรียบเทียบการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา โดยแบ่งเป็นขนาดของสถานศึกษา เล็ก/ กลาง/ ใหญ่และใหญ่พิเศษ โดยใช้การทดสอบเอฟ (F-test) แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในแบบที่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบ โดยใช้วิธี LSD

ระยะที่ 3 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสามารถจำแนกผลการศึกษาได้เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรายด้านมาทำแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มายกร่างแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา โดยผู้วิจัยโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ขั้นตอนที่ 5 นำร่างแนวทางเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ขั้นตอนที่ 6 ประเมินแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานการนิเทศภายในแบบชี้แนะในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา	n = 169		ระดับ	อันดับ
	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	4.32	0.31	มาก	1
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	4.29	0.22	มาก	2
3. ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.27	0.30	มาก	4
4. ด้านการบูรณาการเรียนรู้	4.28	0.25	มาก	3
5. ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.27	0.30	มาก	5
6. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา	4.18	0.26	มาก	6
รวม	4.27	0.19	มาก	

จากตาราง พบว่าสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.27, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ($\bar{x}$ = 4.32, S.D. = 0.31) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก $\bar{x}$ = 4.27, S.D. = 0.3) ด้านการบูรณาการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.28, S.D. = 0.25) ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{x}$ = 4.27, S.D. = 0.30) ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{x}$ = 4.27, S.D. = 0.30) และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา ($\bar{x}$ = 4.18, S.D. = 0.26) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ที่	การจัดการศึกษา ระดับปฐมวัย	แหล่ง ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.	ผลทดสอบ
1	ด้านการสร้างหลักสูตร ที่เหมาะสม	ระหว่าง กลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.844 13.928 16.772	2.000 166.000 168.000	1.422 0.084	16.949	.000	แตกต่างกัน
2	ด้านการจัด สภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่าง กลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.286 7.391 8.677	2.000 166.000 168.000	0.643 0.045	14.438	.000	แตกต่างกัน
3	ด้านการจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมพัฒนาการและ การเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่าง กลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.167 15.333 15.500	2.000 166.000 168.000	0.083 0.092	0.903	.407	ไม่แตกต่างกัน
4	ด้านการบูรณาการ เรียนรู้	ระหว่าง กลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.301 9.999 10.300	2.000 166.000 168.000	0.150 0.060	2.494	.086	ไม่แตกต่างกัน
5	ด้านการประเมิน พัฒนาการและการ เรียนรู้ของเด็ก	ระหว่าง กลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.143 14.667 15.810	2.000 166.000 168.000	0.571 0.088	6.467	.002	แตกต่างกัน
6	ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบ้านและ	ระหว่าง กลุ่ม	0.173 11.452	2.000 166.000	0.087 0.069	1.257	.287	ไม่แตกต่างกัน

สถานศึกษา	ภายในกลุ่ม	11.616	168.000				
	รวม						
โดยรวม	ระหว่าง	0.050	2.000	0.025 0.038	0.655	.521	ไม่แตกต่าง
	กลุ่ม	6.377	166.000				
	ภายในกลุ่ม	6.427	168.000				
	รวม						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 เมื่อทำการทดสอบด้วยสถิติทดสอบ เอฟ (F – test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว พบว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวม มีค่าเอฟ เท่ากับ 0.521 แสดงว่าค่าเฉลี่ยไม่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการนิเทศภายในแบบชี้แนะในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยภาพรวม

ลำดับ	แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	4.47	0.52	มาก	4.33	0.49	มาก
2	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	4.75	0.44	มากที่สุด	4.35	0.49	มาก
3	ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.60	0.51	มากที่สุด	4.27	0.46	มาก
4.	ด้านการบูรณาการเรียนรู้	4.50	0.53	มาก	4.40	0.52	มาก
5.	ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.73	0.46	มากที่สุด	4.47	0.52	มาก
6.	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา	4.80	0.42	มากที่สุด	4.50	0.53	มาก
	รวม	4.64	0.48	มากที่สุด	4.38	0.49	มาก

จากตาราง พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.64, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา ($\bar{x}$ = 4.80, S.D. = 0.42), ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{x}$ = 4.75, S.D. = 0.44) ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{x}$ = 4.73, S.D. = 0.46), ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{x}$ = 4.60, S.D. = 0.51) ด้านการบูรณาการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.50, S.D. = 0.53) และด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ($\bar{x}$ = 4.47, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยระดับสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ดังนี้ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ด้านการบูรณาการเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และต่ำสุดคือด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นลำดับขั้นตอน เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยค้นพบตัวเอง สร้างความตระหนัก ความเข้าใจความเข้าใจในตนเอง เน้นความสำคัญในการพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ศิลปะ ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงไปสู่หลักการสอนหลายรูปแบบ จึงส่งผลให้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ บุญเสนอ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า การศึกษาองค์ประกอบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่าองค์ประกอบจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อ

ต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน, การประเมินพัฒนาการ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยครูผู้สอนส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา เพื่อให้เด็กได้พัฒนาตามศักยภาพและมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลักสูตรการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการกำหนดแนวทางและเป้าหมายในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต โดยการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพชีวิตและสังคมของผู้เรียน ซึ่งในการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดำเนินการตาม แนวทางการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 โดยให้มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในท้องถิ่น และเหมาะสมกับวัย ยึดหลักการจัดประสบการณ์เรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อม การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการวัดประเมินผล ตามจุดหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติยานุชเกษม (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย ห้องเรียนมีความสะอาด พื้นห้องสามารถนั่งและนอนได้ แสงสว่างภายในห้องเพียงพอ บรรยากาศภายในห้องเรียนมีความโล่งโปร่ง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่นความสะอาดในการทำกิจกรรม และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กได้ครบตามตารางกิจกรรมประจำวัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณิสรา แพหมอ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน และการสร้างการรับรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา และการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย คือ การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรม และการจัดการสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ แต่ละองค์ประกอบมีสารสนเทศในการขับเคลื่อนการบริหาร

จัดการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบและประเมินและการพัฒนา และปรับปรุง 3) ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมพบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้อบรมเกี่ยวกับการสร้างสื่อสำหรับเด็กปฐมวัย ทำให้สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมรายบุคคลและกิจกรรมกลุ่มมีความสมดุลกัน ทำให้การจัดกิจกรรมต่างๆ มีการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกามาต มาตย์เทพ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ระดับสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบูรณาการเรียนรู้ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเล่นครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมบูรณาการเพื่อให้เด็กปฐมวัย ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากที่สุดโดยจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่นด้วยการลงมือปฏิบัติจริงและประสาทสัมผัสทั้ง 5 เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลายสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกามาต มาตย์เทพ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ระดับสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประเมินพัฒนาการและการรับรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนขบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและประเมินความสามารถของเด็กปฐมวัยในด้านต่างๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบรวมทั้งส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านต่างๆในการประเมินจะต้องมีหลักการประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้านสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติยา นุชเกษม (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง

การศึกษาสภาพการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อแจ้งข่าวสารต่างๆ อย่างสม่ำเสมอโดยใช้ช่องทางที่หลากหลาย ให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่องพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และประสานความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครองของเด็กให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรังรอง ชัยมั่ง (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก เทศบาล ในเขตพื้นที่อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานีอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะสถานศึกษาทั้งหมดในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดำเนินการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ซึ่งกำหนดมาตรฐานและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีระบบการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าสถานศึกษาจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรและมาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณาภรณ์ พันธุ์โชติ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพ และปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

3. จากแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน มี 17 แนวทาง ซึ่งแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นเช่นนี้ เนื่องจากการสร้างหลักสูตรที่การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการเรียนรู การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา เป็นตัวบ่งชี้ที่สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งจะส่งผลในทางบวกต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาริน ชัยวงศ์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเทศบาลไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่าแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ การหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ของ กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเทอดไทย ควรมีแนวทาง ดังนี้ 1. แนวทางด้านการวางแผน คือสถานศึกษาควรมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยร่วมประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนสาระการเรียนรู้หลักสูตรของสถานศึกษา และร่วมกันการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น 2. แนวทางด้านการบริหารจัดการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยการกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการนำหลักสูตรไปใช้อย่างเป็นระบบ และมีระบบการปรับปรุงพัฒนาผลการนำหลักสูตรไปใช้ หลังจากที่มีการนิเทศติดตาม อย่างเป็นระบบ 3. แนวทางด้านการส่งเสริมครูและบุคลากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยการจัดอบรมเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์ และออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปออกแบบและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษาและจำเป็นด้านต่างๆ ด้วย

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีผลเปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน และมีแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน มี 17 แนวทาง มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ควรสนับสนุนวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญเพื่อเข้าไปช่วยเหลือโรงเรียนในด้านการจัดทำหลักสูตร การจัดทำสื่อ

และการบูรณาการการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ครูเพื่อให้เพื่อนครูได้ทำการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 ควรมีการกำหนดแนวทางหรือนโยบายที่ชัดเจนจากผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยเฉพาะการพัฒนาด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและสถานศึกษา เพราะทั้ง 5 ด้าน มีสภาพการปฏิบัติที่ยังไม่มากพอ และมีปัญหาค่อนข้างมาก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาหาความสัมพันธ์ของสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนของสถานศึกษาทุกสถานศึกษา ทุกหน่วยงาน เพื่อเปรียบเทียบเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการศึกษาต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน รูปแบบการพัฒนาหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเพื่อกำหนดวางแผนทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). สถานภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

กฤติยา นุชเกษม. (2565). การศึกษาสภาพการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. ใน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

คนาวรรณ พันธุ์โชติ. (2559). สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. ใน ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- คาริน ชัยวงศ์. (2562). แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเขตไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. ใน การค้นคว้าอิสระการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: บริษัท. สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- ปราณิสรา แพหมอ. (2562). รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดสมุทรปราการ. ใน ปริญญานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ผกามาศ มาตย์เทพ. (2561). สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. ใน ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สุร็องรอง ชัยมั่ง. (2563). ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลในเขตพื้นที่อำเภอวารินชำราบจังหวัดอุบลราชธานี. ใน ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. (2566). รายงานผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. 2565. สุรินทร์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2562). พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

- อมรรัตน์ บุญเสนอ. (2560). การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา
ปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต
3. ใน ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Taro Yamane. (1973). Statistics an introductory analysis. New York Harper &
Row.